

nükleer karşıtı platform basın açıklaması

Yaşamı, Doğayı ve Çocuklarımızın Geleceğini
Savunmak İçin
Nükleer Santrallere Karşı Direneceğiz!

Bugün 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde çok uluslu şirketler yeni pazarlar yaratmak adına doğa-insan ilişkisini hiçe saymaya, dünyayı kirlletmeye devam ediyorlar.

Serbest piyasa ekonomisini toplumun her derdine deva olarak öne süren yalanlara rağmen halen başta Afrika ve Asya kıtalarında yaşayanlar olmak üzere dünyada 1.1 milyar insan güvenli içme suyu, 2.4 milyar insan ise arıtma hizmetlerinden yoksun yaşıyor.

Her yıl 22 milyon ton karbon gazı atmosfere karışıyor ve sera etkisi yaratarak, atmosferin ısınmasına neden oluyor. Ortalama küresel sıcaklık son 5 yılda normalden 100 kat hızlı artış gösteriyor. Dünya nüfusunun yüzde 20'si dünya zenginliğinin yüzde 80'inden fazlasına el koyarken, yenilenemez enerjinin yüzde 80'i, temiz içme suyunun yüzde 40'ı da aynı yüzde 20 tarafından kullanılıyor.

Her yıl 17 milyon hektar orman alanı yok oluyor ve bugünkü tüketim düzeyi devam ederse petrol rezervinin 50, doğalgaz rezervinin ise 70 yıl içinde tükeneceği tahmin ediliyor. Bitki ve hayvan türlerinin giderek soyunun tükendiği, çölleşmenin arttığı, genetik çeşitliliğin yitirildiği, gıdalarımızın kimyasallarla dolduğu ve denizlerin kirlendiği bir yüzyılın başındayız.

Geride bıraktığımız 20. yüzyıl da pek çok çevresel ve global felaketlerin yaşandığı bir dönem olmuştur. Bu felaket ve yıkımların en tahrip edici olanları, iki Dünya Savaşı ve beraberinde gelen silahlanma yarışları ve nükleer felaketlerdir. Japonya'ya atom bombası atılması ile başlayan nükleer felaketler, ne yazık ki savaş ortamı dışında da nükleer santrallerde gerçekleşen kazalar ve radyoaktif sızıntılarla bugün dahi devam etmektedir. Atılan atom bombasından 400 kat daha fazla radyoaktif yayılmaya neden olan Çernobil felaketinin 20. yılında ülkemizde nükleer santral kurma arayışları hangi gerekçe ile olursa olsun kabul edilemez.

Türkiye'de nükleer santral kurma girişimleri, dünyada yaşanan enerji ve egemenlik savaşlarının bir uzantısıdır. Barıştan yana olan Nükleer Karşıtı Platform, nükleer silahlanmaya yol açacak bir teknoloji olan nükleer enerji santrali kurulmasına karşıdır. Türkiye nükleer satranç tahtasında yaratılan denge oyunlarının bir parçası yapılmaya çalışılmaktadır. İran'ın nükleer güç olma arayışı kabul edilemez olduğu kadar, nükleer silahlanmada başı çeken ABD'nin bu gerekçeyle İran'a yönelik olası bir müdahalesi de kabul edilemez.

Türkiye'de nükleer enerji santrali kurulmasına dönük tüm argümanlar bilimsel ve gerçekleri yansıtmamaktadır. Türkiye'nin nükleer enerji santrallerine ihtiyacı yoktur. Yerli ve yenilebilir enerji kaynaklarımızın değerlendirilmesi durumunda, Türkiye 2030 yılında dahi elektrik talebini karşılayabilecek kaynaklara sahiptir. Türkiye'nin bugün içine düşürüldüğü dışa bağımlılıktan

kurtarılması için iddia edildiğinin tersine nükleer santrallere değil, kamusal planlamaya ve yerli kaynaklarını değerlendirmeye ihtiyacı vardır. Elektrikte yüzde 20'leri aşan düzeydeki kayıp-kaçak oranının, OECD ortalaması düzeyine çekilmesi durumunda bile nükleer santralden sağlanacak enerjinin birkaç katı rahatlıkla elde edilebilecektir.

Nükleer santral kurarak, nükleer teknolojiye sahip olacağı iddiası ise Türkiye'nin bugün izlediği teknoloji politikalarına bakıldığında bir hayaldir. Tüm mühendisliği ve teknik detaylarını yurtdışından almak durumunda kalacağımız göbekten ulus aşırı tekellere bağımlı olacağımız bir proje ile teknoloji sahipliği mümkün değildir. Dahası nükleer santrallerden vazgeçilen dünyada daralan pazar baskısıyla şirketlerin eski nükleer teknolojileri satma arayışları, ülkemizin nükleer bir çöplük haline getirileceğini göstermektedir.

Nükleer santrallerin kurulum, üretim, işletim ve güvenlik maliyetleri çok yüksektir. Dünyada bugün pek çok ülke nükleer enerji kullanımını terk etmektedir. Nükleer enerjinin yıllardır çözülmemiş atık sorunu için Türkiye gibi ülkeler atık çöplüğü olarak aday gösterilmektedir. Nükleer santrallerin temiz ve güvenli olduğu yalanına, bu felakete maruz kalmış insanları görenlerin inanmaları mümkün değildir. Deprem kuşağında olan ülkemizde nükleer santral kurulması ise radyoaktif bir tehlikeyi daha da olası kılmaktadır.

Kamusal denetim üzerindeki baskılar nedeniyle mevcut durumda bile çevresel denetimlerin ne kadar yetersiz olduğu, İskenderun, Sinop, Tuzla'daki zehirli atık felaketleriyle ortadayken, Türkiye'nin nükleer santral kurulumunda ve işletiminde etkin bir denetim gerçekleştirebilmesi mümkün görünmemektedir. Zaten iktidar sahiplerinin bu tür denetimleri gerçekleştirme niyeti de bulunmamaktadır. Çevre Bakanlığı, var oluş amacını bile yok sayarak bu sorumluluktan kaçmaktadır. Son olarak kabul edilen Çevre Yasası'nda yapılan değişiklikle, "Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevre sorunlarının çözümüne yönelik gerekli teknik, idari, mali ve hukuki düzenlemeler Bakanlığın koordinasyonunda yapılır. 2690 sayılı Türkiye Atom Enerji Kurumu Kanunu kapsamındaki konular Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yürütülür" denilerek, olası bir nükleer santral kurulumu sırasında çevresel bir denetimin önu kapatılmıştır.

Nükleer santral kurulması için dünyada ve ülkemizde lobi faaliyetleri kapalı kapılar arkasında yürütülmektedir. AKP Hükümeti, kendinden önceki iktidarların yürüttüğü nükleer santral arayışını ihale bile yapmadan, çevresel ve idari anlamda tüm denetimlerden uzak bir şekilde gerçekleştirme arayışına girmiştir. Bu durum nükleer santrallere karşı çıkanların haklılığını kanıtlamaktadır. Yerli ve yenilebilir kaynaklar için bugüne kadar yaratılamayan kamu kaynağının nükleer santraller için seferber edilmesi arayışı da kabul edilebilir değildir.

Halka rağmen, tehlikeli, pahalı, dışa bağımlı nükleer santral kurma projeleri yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Sinop'ta 29 Nisan'da gerçekleştirilen mitingle Türkiye'nin dört bir yanından gelen binlerce kişi ne ülkemizde ne dünyada nükleer santral istemediklerini ortaya koymuşlardır. Bu kararlılık, Akkuyu'da, İğneada'da, Sinop'ta devam ettirilecektir. Nükleer Karşıtı Platform, ülkemizde bir nükleer santral kurma girişiminden vazgeçilinceye kadar etkinliklerini ve eylemlerini sürdürecektir.

Dünya Çevre Günü'nde çocuklarımıza sağlıklı bir çevrede yaşama olanağı tanıyabilmek için bir kez daha nükleer santrallere hayır diyoruz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde küresel sermayenin kalkınma senaryoları adı altında yarattığı tüketim çılgınlığına karşı sesimizi yükseltelim!

